# BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2025

**(1st Year, 2nd Semester)**

**SANSKRIT (HONOURS)**

**Subject Code : UG/MAJOR/TH/12/102/2025**

**(SANSKRIT LITERARY PIECES IN THE LIGHT OF AESTHETIC THEORIES)**

*Time : Two Hours* *Full Marks* : 30

## Co – 1

अधोलिखितेषु प्रश्नेषु पञ्च प्रश्नाः सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च समाधेयाः 1×5 = 5

१. गद्यकाव्यस्य भेदद्वयमुदाहरणेन सह उल्लेखनीयम् ।

२. पद्यकाव्यस्य लक्षणं दीयताम् ।

३. किं तावत् शैथिल्यम् ? उदाहरणं लेखनीयम् ।

४. गाथासप्तशती केन कस्मिन् भाषायां रचिता ?

५. दण्डिनः मतानुसारेण प्रसादगुणस्य लक्षणं किम् ?

## Co – 2

१. 'शरीरं तावदिष्टार्थव्यवच्छिन्ना पदावली' – व्याख्या कार्या। 5

अथवा

'सर्गबन्धो महाकाव्यमुच्यते तस्य लक्षणम्' – उदाहरणेन सह महाकाव्यस्य चत्वादि वैशिष्ट्यानि काव्यादर्शानुसारेण लेखनीयानि।

## Co – 3

१. अधोलिखितेषु प्रश्नत्रयं सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च समाधेयम् । 1×3 = 3

क. जगतः पितरौ कौ ? कविः कस्मात् कारणात् तौ प्रणमति ?

ख. कवेः मतिः कीदृशी ? तया मत्या कविः किं कर्तुमिच्छति ?

ग. 'आसमुद्रक्षितीशानाम्' इत्यनेन किमुपलभ्यते ?

घ. 'राजेन्दु' इत्यस्य कोऽर्थः ?

२. तात्पर्यं लेखनीयम् । 5

क. भीमकान्तैर्नृपगुणैः स बभूवीपजीविनाम् ।

अधृष्यश्चाभिगम्यश्च यादोरत्नैरिवार्णवः ।।

अथवा

दुदोह गां स यज्ञाय शस्याय मघवा दिवम् ।
सम्पद्विनिमयेनोभौ दधतुर्भुवनद्वयम् ।।

३. अधः प्रदत्तेषु प्रश्नद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयम् - 1×2=2

क. 'वार्तयाऽनया मत्प्राणसमां समाश्वासय' — इत्यस्य वक्ता कः? कं प्रति एषा उक्तिः?

ख. नरवाहनदत्तः कः? तस्य मातुः नाम किम्?

ग. 'प्रतिश्रुतं च तेन सुस्वरवन्तिसुन्दर्याः प्रदानम्'— इत्यत्र 'तेन' तथा 'तस्मै' पदाभ्यां कौ सूचितौ?

४. 'पश्यतु पतिमद्यैव शूलावतंसितमियमनार्यशीला कुलपांसनी' — इत्यस्या उक्त्याः वक्ता कः? कं प्रति एषा उक्तिः? 'कुलपांसनी' इत्यस्य अर्थः कीदृशः? तस्यै एषा उक्तिः किमर्थं कृता ?

1+1+1+2 = 5

अथवा

५. राजवाहनस्य चरित्रं वर्तमानयुगेऽपि प्रासङ्गिकं किम्? विवेचनं कुरुत। 5

Co – 4

१. काव्यादर्शमवलम्ब्य वैदर्भीमतानुसारेण समतागुणः आलोचनीयः। 5

अथवा

अर्थव्यक्तिगुणः काव्यादर्शे कथमालोचितः इति लेखनीयः ।